

DÜNYADAN SEKTÖREL HABERLER
AĞUSTOS 2009

Türk Eczacıları Birliği tarafından hazırlanmıştır.

Willy Brandt Sok. no:9 06690 Çankaya Ankara

İçindekiler:

- Piktogram Programı İlaç Kullanımını Daha Basit ve Daha Güvenli Hale Getirmeye Yardımcı Oluyor
- Reçeteli İlaçları İnternet Üzerinden Almanın Olası Tehlikeleri- Kanada Federal Sağlık Bakanlığı
- Eczacılar Dünyanın İçinde Bulunduğu Krizle Mücadeleyi Amaçlıyor
- Eczacıların Hastaneler İçin Vazgeçilmez Olduğu Tespit Edildi
- Kuzey Karolina Eczacılık Ajansı Diğer Uygulamalar için Bir Model Oluşturabilir
- Sektör Bileşenleri Hemşire Ortaklığına Şiddetle Karşı
- Serbest Eczacılar Depresyon Hastalarının Teşhisinde ve Yönetiminde Bir Fark Yaratmak İçin Yerlerini Aldı.

Piktogram Programı İlaç Kullanımını Daha Basit ve Daha Güvenli Hale Getirmeye Yardımcı Oluyor

CHEO ve FIP Ücretsiz Yazılımı Eczanelere ve Hastanelere açık hale getirdi

OTTAWA- Eğer bir resim binlerce kelimeye bedelse Eastern Ontario Çocuk Hastanesi (CHEO) ve Uluslar arası Farmasötik Federasyonu'nun (FIP) yaptığı, sağlık literatürü üzerine yazılan kitapta bir sonraki bölümü oluşturmaya yardım etmektedir. İki kuruluş bugün, Kuzey Amerika ve Avrupa çapında hastanelere ve eczanelere ücretsiz piktogram yazılımının ulaştırıldığını duyurdu.

Yazılım, ilacın nasıl güvenli bir şekilde alınması gerektiğine ilişkin hastaya bilgiyi grafiksel biçimde aktaran basit ve tanımlayıcı imajlarla bir öykü anlatmak için piktogramları kullanıyor. Çalışmalar, edebi kültür, eğitim, dil ve kültürün hepsinin doktor ve hasta arasındaki iletişimi ve hastanın iyileşebilmesini etkilediğini ortaya koymuştur. Birleşmiş Milletler'in eğitim, bilim ve kültürel kuruluşu UNESCO'ya göre dünyanın yetişkin nüfusunun yüzde 26'sı okuryazar değil. İlaç kullanımına ilişkin bilgiler gibi sağlık bilgisini anlamak zor olabilir- ve hasta sağlığını etkileyebilir.

Bu problemi çözmek üzere CHEO'nun eczane yöneticisi Dr. Régis Vaillancourt bir dizi piktogram geliştirmek için FIP'in fon verdiği bir girişime ön ayak oldu. Eczaneler ve hastaneler artık ücretsiz olan bu yazılımı indirebilir ve hastalara basit, çizgi film benzeri ve bir ilacın nasıl, ne zaman ve hangi koşullarda alınması gerektiğini anlatan görüntüler sunabilirler.

Vaillancourt, "Bu tümüyle sağlık okur-yazarlığıyla - bireylerin sağlıklarına ilişkin doğru karar vermek adına ihtiyaç duydukları temel sağlık bilgisi ve hizmetlerini alma, değerlendirme ve anlama kapasitesine sahip olma dereceleriyle- ilgili" dedi. "ilaç kullanımını, bu ülke de dahil olmak üzere, tüm dünyadaki insanlar için daha güvenli hale getirmemiz gerekiyor. Dil, eğitim, yaş ve hatta kültür insanların tıbbi açıklamaları nasıl yorumladıklarını etkileyebilir. Eleştirel bir gözle bakarak yanlış yapma olasılığını azaltmaya yardımcı olmak önemlidir" biçiminde konuştu. Piktogramlar, tasarlandıktan ve farklı kültürlerden insanlarla alanda test edildikten sonra, eczacıların kolaylıkla indirebileceği ve hastaya reçeteleriyle birlikte verebileceği bir yazılım programına dahil edildi. Yazılım, Kanada Ulusal Savunma Bakanlığı'nda bir eczacı olan ve aynı zamanda kritik bakım becerilerini korumak için CHEO'da çalışan Yüzbaşı Sylvain Grenier tarafından tasarlandı. Bu Piktogram Programı Projesi FIP'in Askeri ve Acil Eczacılık Bölümünün uzun-süredir devam eden bir girişimi idi. Bu Federasyon'un, eczacılık uygulamalarını ve bilimi geliştirerek küresel anlamda sağlığı iyileştirme ve dünya çapında kaliteli ilaçların bulunması, geliştirilmesi, erişimi, güvenli, doğru ve ucuz olmasını sağlama imkanlarını iyileştirme görevinin önemli bir örneği. FIP Piktogram programını desteklemekten onur duyuyor ve yazılımın en ihtiyaç olunan yerde tüm potansiyeliyle kullanılmasını umut ediyor.

Eczacılar piktogram yazılımını ve tanıtıcı videoyu da içeren daha fazla bilgiyi http://www.fip.org/www/index.php?page=pp_sect_maepsm_pictogram sitesinden bulabilirler.

www.fip.org

12.08.2009

.....

Reçeteli İlaçları İnternet Üzerinden Almanın Olası Tehlikeleri- Kanada Federal Sağlık Bakanlığı

Kanada Sağlık Bakanlığı (Health Canada), sahte ilaç ağını parçalamaya ilişkin Kanada ulusal polis teşkilatı R.C.M.P'nin 7 Ağustos 2009 tarihli duyurusunu takiben, Kanadalılara reçeteli ilaçların internet üzerinden almanın olası tehlikelerini hatırlatan bir açıklama yaptı.

Kanada'da internet üzerinden ticaret yasal olarak uygun bir seçenekse de herhangi bir ilacın internet aracılığıyla satın alınması, özellikle de ilaçlar Kanada dışındaki kaynaklardan doğrudan Kanadalı tüketicilere aktarılıyorsa ciddi sağlık riski olasılığı oluşturuyor. Tüketiciler bazı internet sitelerinin sahte Kanadalı olduklarını söyleyebileceklerinin farkında olmalı. İlacın Kanada dışından gelip gelmediğini ise paketin dışındaki nakliyat bilgilerini kontrol ederek belirleyebilirler.

İlacı bir cadde/sokak adresi ve telefon numarası vermeyen internet-tabanlı bir iş kuruluşundan satın almak ciddi sağlık riski oluşturabilir çünkü tüketicilerin bu şirketlerin yerinin nerde olduğunu, ilaçları nerden aldıklarını veya bir sorun olursa onlara nasıl ulaşılacağını bilmelerinin herhangi bir yolu yok. İnternet üzerinden ilaç almak ayrıca mali risk de oluşturabilir; şöyle ki ilaç hiç nakledilmemiş olabilir veya başka bir ülkeden geliyorsa Kanada yetkililerince durdurulmuş ve ülke sınırından girilmesine izin verilmemiş olabilir.

Eğer bu sitelerden sipariş verirsiniz yanlış doz, yanlış bileşim, tehlikeli katkı maddeleri içeren veya hiç etken madde içermeyen ve böylece ciddi sağlık risklerine yol açabilecek sahte ilaçlar alabilirsiniz. Bu ilaçlar size doğrudan ya da hemen zarar vermese bile etkili bir tedavi olmaksızın durumunuz kötüye gidebilir.

Sahte ilaç satın alınması riskini azaltmak için ilaçlarını internet üzerinden almayı tercih eden tüketiciler aşağıdaki özellikleri taşıyan Web siteleri ve şirketlerle iş yapmamalıdır:

- cadde/sokak ismi içeren adres, telefon numarası veya bir eczacıyla iletişime geçme yöntemi vermeyi reddeden
- reçetesiz reçeteli ilaç sağlayan
- internet üzerinden bir ankete verilen cevaplara dayanarak bir reçete düzenlemeyi öneren
- herhangi bir ciddi durum için "mucizevi bir tedavi" iddiasında bulunan
- Kanada'da satılması onaylanmamış ürünleri satan
- Tüketicilere doğrudan yabancı kaynaklardan sağlanmış ürünleri satan

Reçeteli ilaçları yetkili bir sağlık görevlisince değerlendirilmeden ve denetlenmeden sipariş ederseniz size yanlış tanı konulabilir ve size yardım edebilecek uygun tedaviyi görme fırsatını kayırabilirsiniz. Ayrıca kendinizi ilaç etkileşimleri ya da yetkin bir sağlık görevlisinin daha iyi öngörebileceği zararlı yan etki riskine atabilirsiniz.

Riski en aza indirmek için hastalar sadece doktorlarının yazdıkları ilaçları almalıdır. Hastalar aldıkları ilaçların isimlerinin farkında ve ilacın rengini, boyutunu, şeklini ve ilacın üzerindeki herhangi bir baskıyı ya da işareti tanıyarak olmalıdır. Sahte ilaç almış olabileceklerini düşünen hastalar hemen doktorlarına danışmalıdır.

Sahte ilaçlar aşağıdaki özelliklerin bir ya da birkaçına sahip olabilirler:

- imla yanlış olan etiketler
  - İlaç Kimlik Numarası (DIN) veya Doğal Ürün Numarası (NPN) olmayan etiketler
- Normalde kullanılan üründen farklı tat veya kokuya sahip olan ürünler.

<http://www.medicalnewstoday.com/articles/160200.php>

09.08.2009

Eczacılar Dünyanın İçinde Bulunduğu Krizle Mücadeleyi Amaçlıyor

İngiliz Milletler Topluluğu (Commonwealth) Eczacılar Birliği, tüm dünyadaki eczacıların kriz döneminde sağlık risklerini azaltma konusunda önemli bir rolü olduğunu belirtti.

Gana Accra'daki bir konferansta 40 commonwealth ülkesinden eczacılık örgütlerini temsil eden delegeler, eczacıların riskleri nasıl algılayabileceği ve değerlendirebileceği ve onların yönetimine ya da azaltılmasına nasıl katkıda bulunabileceklerine dair bir çerçeve oluşturan bildiri kabul etti. Birlik başkanı Ivan Kotzé, "Commonwealth Eczacılar Birliği (CPA) eczacıların riski azaltarak kamuyu korumada ve Commonwealth ülkelerinde ve onların da ötesinde sağlığı iyileştirmede liderlik rolünü almaya isteklidir ve bunu yapabilecek güçtedir" dedi. Kotzé, "Gerekli adımlar çoğunlukla sağlık riskini önceden görmek, önlemek ya da yönetmek için atılabilir. Eczacılar, zararın azaltılması ve sağlığın, refahın ve güvenliğin desteklenmesine katkı sunan kritik bir çok alanda aktiftirler" şeklinde konuştu. Accra'da yayınlanan bildiri tüm dünyadaki eczacılara sağlığa yönelik mevcut ve olası tehditlere karşı uyanık olmakla kalmayıp aynı zamanda olumlu yönde değişimin savunucuları olma ve hastalıkları ve krizleri azaltma ya da yönetmeye yönelik ortak yapılan planlamalarda rol almaları çağrısında bulunmaktadır.

Bildiri eczacıları perakende ilaç satıcıları ya da dağıtıcıları olmanın ötesinde "tutkulu profesyoneller" olmaya teşvik etmekte ve tütün kullanımı, sahte ve illegal ilaç ticareti, ilaçların denetimsiz kullanılması gibi insan nedenli tehditlerin yanı sıra tüberküloz, HIV/AIDS, sıtma, pandemik viral enfeksiyonlar, kanser ve kalp hastalıkları da dahil hastalık tehditlerinin altını çizmektedir.

<http://static.rbi.com.au/common/contentmanagement/pharmnews/PDFNOAD/20090813.pdf>

13.08.2009

Eczacıların Hastaneler İçin Vazgeçilmez Olduğu Tespit Edildi

Mark Gertsakis

Yeni yapılan bir çalışma hastanelerde çalışan eczacıların ilaç hatalarını azaltmada ve hizmetin kalitesini iyileştirmede anahtar bir rol oynadığını ortaya koydu.

American Journal of Health- System Pharmacy'nin son sayısında yayınlanan ABD hastaneleri acil servislerinde eczacıların bulunma kapsamı üzerine yapılan araştırmanın gözden geçirmesi eczacıların sıra ilaç uzmanlığına geldiğinde bir dizi alanlarına has yetkinlikler sunduklarını

tespit etmiştir. Çalışmanın yazarları "Acil servislerde eczacıların verdiği eczacılık hizmetine yönelik gönüllü talebin, yalnızca düzenleyici kurallardan değil eczacılık alanına has bir dizi yetkinliğin kabul edilmesinden, en uygun meslek içi eğitimin alınmış olmasından ve hizmetin eczacılar tarafından veriliyor olmasından kaynaklandığını" belirttiler.

ilaç hatalarını azaltma ve danışmanlık hizmeti sağlamanın hastane eczacılarının sunduğu 50'den fazla hizmet arasında en öne çıkan hizmetler olduğu tespit edildi. Yazarlar "ilaç hataları acil servislerde az karşılaşılan bir durum değildir, çoğunluğu önlenemez ve doğrudan ihmalen kaynaklıdır" ifadesine yer verdi. Bir yazıda klinik eczacılık bölümü kurulduktan sonra ilaç hatalarının yüzde 80 azaldığını belirtirken diğer bir çalışma eczacı olduğunda hatalarda yüzde 66 düşüş olduğunu tespit etti.

Araştırmaya göre, hastaların ilaç tedavisi geçmişleri ilaç eczacıdan alındıysa, diğer Acil Servis görevlilerinden alındığında yüzde 78 oranında tamamlanmamış geçmiş göz önüne alındığında, her zaman tamamlanmışken eczacıların tavsiyeleri de yüzde 98.6 oranında kabul görmüştür.

Avustralya Hastane Eczacıları Birliği başkanı Yvonne Allinson'a göre ABD'de yapılan çalışma Avustralya deneyimini de yansıtmaktadır. Ms Allinson *Pharmacy eNews*'e "Acil Servis, ilaçlara erişimin en önemli olduğu ve kullanımın en yüksek seviyeye ulaştığı bir yerdir" şeklinde konuştu. Allinson, "Çalışma saatleri ve kaynaklar değişse de eğilim açık. Acil servisin eczacıların olmasının hayati önem taşıdığı bir alan olduğu açıktır" dedi.

<http://static.rbi.com.au/common/contentmanagement/pharmnews/PDFNOAD/20090811.pdf>

11.08.2009

Kuzey Karolina Eczacılık Ajansı Diğer Uygulamalar için Bir Model Oluşturabilir

Kuzey Karolina'da kar amacı gütmeyen yaşlılara yardım eden ve herkes için birikim yapan bir eczacılık ajansı sağlık-reformu için bir model oluşturabilir. The News & Observer'in ifadelerinde ajans şöyle tanılıyor: "15 yıldır Durham'da kar amacı gütmeyen bir kuruluş yaşlılara yardım ediyor, gelir düzeyi düşük insanlar, doğru reçeteli ilaçları, doğru miktarlarda ve doğru zamanda alıyorlar. Ancak, Yaşlılara Eczacılık Yardımı'nın işi burada bitmiyor. Ajans ayrıca hastaların reçeteli ilaçları kendilerine zarar verecek veya -diğer ilaçlarla, besinlerle ya da tıbbi koşullarla etkileşimleri nedeniyle- onlar için öldürücü olabilecek biçimde almalarını engellemek için çalışıyorlar." The News & Observer, bu çabalar çok küçük görünse de "bir tahmin verisine göre böylesi önlemlerin ulusal düzeyde, yılda 20 milyar dolarlık gereksiz hastane vakası ve acil bakım harcamasını önlediğini" belirtiyor. Ülkede yapılması planlanan reformun savunulardan bazıları ve sağlık uzmanları ulusal reform önerilerinin, "hasta bakımını doktorlar, eczacılar ve sosyal hizmet çalışanları arasında bir koordinasyon işine çeviren" bu gibi yaklaşımları içermesi gerektiğini söylüyor.

<http://www.medicalnewstoday.com/articles/160454.php>

12.08.2009

Sektör Bileşenleri Hemşire Ortaklığına Şiddetle Karşı

Mark Gertsakis

Eczacıları ve doktorları temsil eden üst düzey meslek örgütleri eczane içindeki hemşirelere reçeteleme yetkisi veren girişimi sert biçimde eleştirdiler.

Eczacılık İşbirliği Grubu (PAG) ve Revive Klinik arasında yapılan anlaşmayı takiben dün (15 Ağustos) *Pharmacy News*'de Perth'de eczane içinde ilk hemşire kliniğinin açıldığı bildirildi.

Yeni elde ettikleri PBS'nin subvansiyon sağladığı ilaçları yazma yetkileriyle hemşire kliniklerinin 186 PAG üyesinin tümünde Healthetc markası altında olması planlanıyor.

Ancak, Avustralya Farmasotik Birliği başkanı Warwick Plunkett bu gelişmeyi "biraz defolu" olarak niteledi. Mr Plunkett *Pharmacy News*'e "Bu, mesleki etkinlikler arasındaki sınırları ve hatları karmaşıklaştırıcı bir uygulamadır ve bir mesleğin normalde var olan bağımsızlığını yok eder" şeklinde konuştu. Plunkett, "Burada söz konusu olan doğru düzgün düşünülmüş olduğundan çok da emin olmadığım bir meseledir" dedi ve hemşirelerin zaten bebek bakımına ilişkin tavsiyelerde bulunmak gibi eczacıların veremediği hizmetleri sunmaları için eczanelerde istihdam edildiklerini söyledi. Reçete yazma ve minör hastalıkların tedavisi dışında bu süreçte uygun olmayan bir şey görmediğini ve "hemşirelerin minör hastalıkların tedavisi konusunda eczacılar kadar bilgi sahibi olup olmadıklarını sormak zorunda olduğunu" dile getirdi.

Mr Plunkett ayrıca, söz konusu uygulamayı, sağlık hizmetinin kalitesini ve güvenliğini azaltacak "süpermarket tıbbı" diye niteleyen Avustralya Tabipler Birliği başkanı Dr. Andrew Pesce'nin görüşlerine de katıldığını belirtti. Dr. Pesce, "Bu kliniklere ev sahipliği yapan eczaneler hemşire pratisyenlerin yazdığı reçeteleri vermekten kar eder duruma gelecekleri için eczaneler açısından olası bir çıkar çatışması söz konusu" biçiminde konuştu. Dr. Pesce, sözlerini şöyle sürdürdü: "Eminim ki Hükümet bir hemşire artı bir eczacının işbirlikçi bakıma eşit olduğuna inanmıyor ve eminim ki hükümet bir hemşire artı bir eczacının bir doktora eşit olduğuna inanmıyor."

Mr Plunkett reçete yazma ve ilacı verme süreçleri arasında net bir ayrımın olması gerektiğini söyledi ve eczacılara verilen reçete yazma yetkisinin yalnızca eczane dışında çalışan danışman eczacıları içermesi önerisini getirdi.

Revive Klinik müdürü Louise Stewart eleştirileri reddetti ve " Eczacılar ve hemşireler arasındaki işbirliğinin, özellikle de günün sonunda gerçekten kazananlar hastalar iken nasıl bir çıkar çatışması olarak görülebildiğini anlayamıyorum" dedi.

<http://www.pharmacynews.com.au/article/industry-attacks-nurse-partnership/494424.aspx>

14.08.2009

.....

Serbest Eczacılar Depresyon Hastalarının Teşhisinde ve Yönetiminde Bir Fark Yaratmak İçin Yerlerini Aldı.

Amerikan Eczacılar Birliği (APhA), "Depresyon Yönetiminde Serbest Eczacıların Rolünü Arttırmak" başlıklı bir beyaz kitap yayınladı. Kitabın, hastaların ve bakıcıların depresyon yükünü kaldırmalarına yardımcı olmada eczacıların işbirlikçi rolünün nasıl geliştirilebileceği ve daha etkin hale getirilebileceğine ilişkin bir ana hat oluşturması amaçlanıyor.

APhA, dünya çapında olduğu gibi Amerika'da da oldukça fazla sayıda insanı etkileyen depresyona ilişkin eczacıların sağlayacağı bakım ve hizmet düzeyini değerlendirecek, akıl sağlığı ve depresyon alanında ulusal uzmanların ve tıbbi görevlilerin oluşturduğu bir Koordinasyon Konseyi oluşturdu. Konsey, serbest eczacıların depresyonlu hastalara yardımcı olmada üstlendikleri rolü geliştirecek bazı olanakları, stratejiler ve tavsiyeleri tanımladı.

APhA Yönetici Müdürü ve CEO'su Williams Ellis, "Serbest eczacılar kolay erişilebilir, kendilerine güvenilen ve saygı duyulan kaynaklardır ve bu nedenle geliştirilmiş ilaç terapisi yönetimiyle depresyon hastalarına yardımcı olma açısından eşsiz bir konumda bulunmaktadır" şeklinde konuştu.

Söz konusu beyaz kitap, eczacıların yeni rolleri ve onların hastalara etkilerinin yanı sıra riskli hastaların belirlenmesi, hastaların ve onların bakımını yapanların ihtiyaçları gibi konuları tartışmaktadır. Beyaz kitap ayrıca depresyonun yönetimine ilişkin ek bilgi için bir kaynak bölümü de içeriyor.

<http://www.medicalnewstoday.com/articles/161665.php>

25.08.2009